

Proizvodnja v januarju

Marjana Kozamernik, dipl. oec.

Z rezultati proizvodnje v januarju 1977 ne moremo biti povsem zadovoljni, saj so bili pod pričakovanimi. V lanskem januarju smo proizvedli 1001 ton izdelkov, v letošnjem le 992 ton, kar predstavlja 74 % glede na predvideni obseg proizvodnje. Če upoštevamo težinski plan proizvodnje in ga primerjamo z izpolnitvijo, so rezultati naslednji (po posameznih grupah izdelkov):

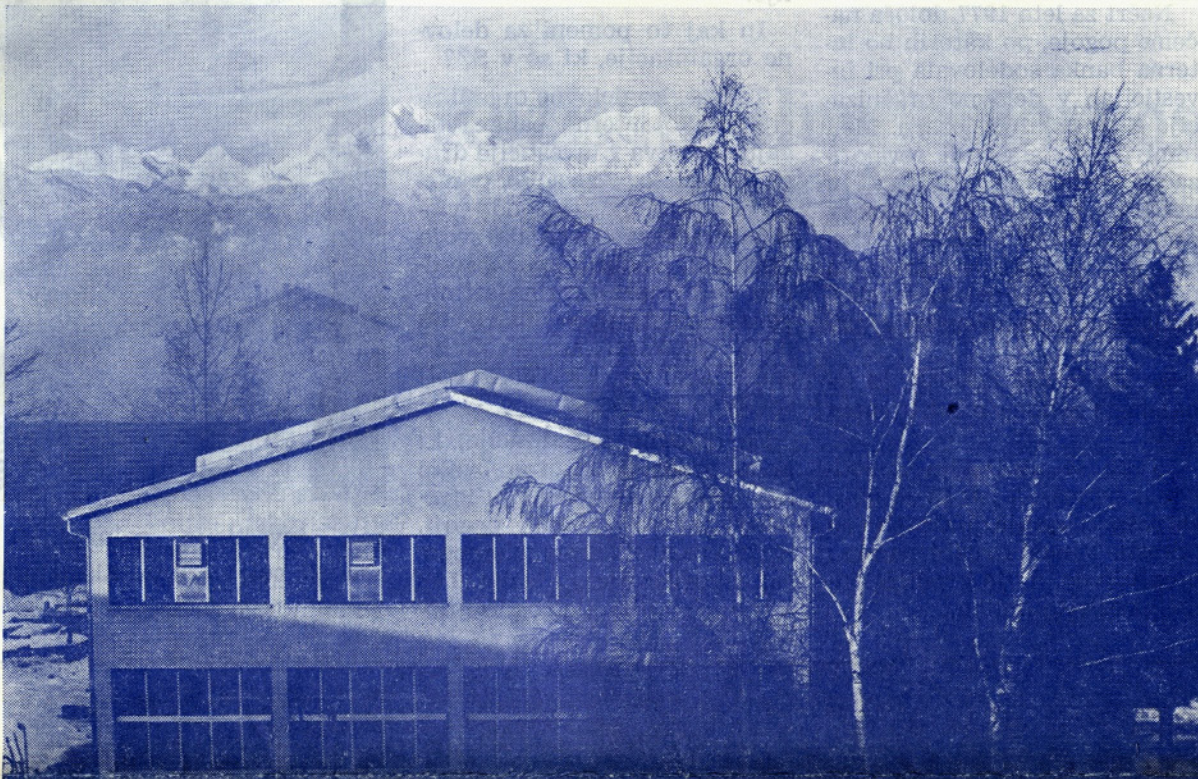
VIJAKI	69
kovinski	40
sponski	73
lesni	64
lesni posebni	77
ZAKOVICE	82
RAZCEPKI	20
ŽIČNIKI	50
VERIGE	64
navadne metrske	28
visokoodporne met.	54
opremljene	70
sidrne	94

ODKOVKI	96
VLEČENA ŽICA	113
SKUPAJ	74
IND. OPREMA (v kosih)	101

V tem mesecu prvič vključujemo v poročilo tudi proizvodnjo TOZD Industrijska oprema. To proizvodnjo lahko izrazimo le v kosih in vrednostno in je ne moremo primerjati z izpolnjevanjem plana po teži, tako kot pri vseh ostalih TOZD. Vrednostni plan proizvodnje sta najbolje izpolnila TOZD Orodjarna in TOZD Vzdrževanje (101 %). Za podjetje pa je indeks izpolnitve vrednostnega plana 77.

Prodaja je v januarju močno zaostala za proizvodnjo, saj predstavlja količinska odpreda le 57 % od proizvedene količine. Tudi vrednostna prodaja je dosežena le v višini 45 % predvidene. Zastoj v prodaji je nastal zaradi prehoda na računalniško obdelavo podatkov o zalogah gotovih izdelkov, o naročilih, izpolnjevanju naročil, odpremi in fakturiranju. V prihodnjih mesecih se bo to moralo urediti, tako, da bomo nadomestili tudi izpad prodaje v januarju.

Izvozili smo 115 ton izdelkov in to v celoti na konvertibilno področje, vrednost izvoza pa je bila 104.536 \$. V primerjavi s planom je dosežen izvoz le 25 %, v primerjavi z lanskim januarjem pa 23 %. Ker je bilo izvoza relativno manj od predvidenega razmerja domača prodaja — izvoz, je bila povprečno dosežena prodajna cena višja, in sicer 24,89 din za 1 kg izdelka, kar je kar 13 % več od lani dosežene. Število zaposlenih je bilo v

januarju 1261, ker vključujemo tudi TOZD Industrijska oprema. To je 5 % manj od predvidenega povprečnega števila zaposlenih za leto 1977.

Iz pregleda proizvodnje za preteklo leto za ZP SZ je razvidno, da je bil plan proizvodnje izpolnjen 95 % za železarno in 91 % za predelovalce. Tovarna verig ga je izpolnila 102 odst. in Plamen Kropa 103 %. Plan izvoza je bil izpolnjen 89 odst., v železarnah 84 % in pri predelovalcih 103 %. Železarna Jesenice je preseгла plan za 12 %, Veriga za 6 %, Plamen za 5 %, Tovil za 1 %. Ostali ga niso izpolnili. Plan prodaje je presegal le Plamen Kropa, vsi ostali so pod 100 % izpolnitvijo plana (Veriga 92 %).

V ZP Slovenske železarn je zaposleno okrog 16.900 ljudi, od tega v železarnah 14.253, pri predelovalcih žice 2514, v Metalurškem inštitutu 101 in na sedežu SZ v Ljubljani 32.

Poprečni osebni dohodki za zaposlenega so bili v decembru 1976 in kumulativni za 1976 naslednji:

Med predelovalci je Tovarna verig po izplačanih OD na zaposlenega na prvem mestu.

	december	jan.—dec. 1976
JESENICE	4.415	4.227
RAVNE	4.669	4.328
ŠTORE	4.311	4.173
PLAMEN	4.429	3.964
TOVIL	3.921	3.817
VERIGA	4.674	4.105
ŽIČNA	3.526	3.262
METAL. INSTITUT	6.323	5.065
SZ	7.142	6.437

Naloge sindikata

Jože Hozjan

V letošnjem letu ima sindikat v OZD poleg vseh političnih samoupravnih nalog še naslednje: praznujemo 55 let tovarne, 40 let gasilskega društva, 5 let obstoja KPD, nadalje smo organizatorji IV. srečanja pihalnih orkestrrov SZ in pripravljamo proslavo ob dnevu žena, ki bo 5. marca v kinodvorani v Radovljici. To proslavo bomo združili s praznovanjem 5. obletnice ustanovitve KPD Veriga. Na 16. redni seji sekretariata je bil sprejet sklep, da iz ostanka dohodka zaprosimo za odvojitev 200

din na zaposleno ženo. S tem denarjem naj se krijejo darila do 150 din na zaposleno ženo, za ostalih 50 din pa bomo prav tako pripravili darila za naše upokoženke v istem znesku kot na zaposlene žene. Kulturna komisija je na 8. seji o tem razpravljala, na sejo je povabila iz vsake TOZD eno predstavnico z nalogo, da dobijo mnenje žena iz vseh TOZD IN SKUPNIH SLUŽB, ali so za darila ali delitev denarja. Po 14 dneh se je komisija ponovno sestala. Zaključek je bil ta, da so vsi predlog

za darila in proslavo sprejeli razen TOZD verigarna. Ker je bila večina za predlog komisije in tudi zato, ker praznik žena zgublja svoj pomen in se je izmalčil v navadni materializmu ali po domače rečeno v »lumparijo«, si bomo prizadevali, da ta praznik dobi svoj pomen, postaviti ga moramo z glave na noge. Na osnovi tega bomo letos in v bodoče pripravljali kvalitetne proslave in žene obdarili s skromnimi darili. Pri tem naj omenim, da smo prejeli od Občinskega sindikata predlog z željo, da sku-

šamo dobiti iz sklada skupne porabe 50 din na zaposlenega člana in da ves ta denar namenimo za nabavo rentgenske aparature za zgodnje odkrivanje raka na dojki. O tem predlogu sedaj razpravljajo izvršni odbori OOS. Ker se v tovarni slišijo razne pripombe, zakaj darila in ne denar, naj povem, da ni nikjer napisano, še manj pa uzakonjeno, da moramo žene obdarovati z darili ali denarjem. Moje osebno mnenje je, da je veliko boljše, če žene prejmejo darila, saj jih le-ta lahko spominjajo na ta dan. Priznam tudi to, da bi marsikatera ta denar koristno porabila v gospodinjstvu ali pa tudi ne. Tudi za nas organizatorje bi bilo veliko lažje, saj ne bi bilo enomesečnih priprav za proslavo. Toliko o dnevu žena. Upam in želim, da mi tiste žene, ki bodo to prebrale, ne bodo zamerile dobronamerno kritiko.

Drugi jubilej je 40 let delovanja PGD. To praznovanje se pripravlja za 29. maj. Pri tej proslavi bo kulturna komisija sodelovala s svojim programom.

Četrto srečanje pihalnih orkestrrov SZ je letos na naših ramenih in ga bomo organizirali 4. junija. Na tem srečanju sodelujejo godbe na pihala iz Lesce, Železarne Štore, Železarne Ravne in Železarne Jesenice. To srečanje bomo pripravili skupaj s Plamenom iz Kroke. V ta namen je že imenovan organizacijski odbor. Mislim, da bo to srečanje najbolj glasno in mrožično srečanje, ki ga je kdaj koli doživel kraj Lesce. Zato svetujemo vsem članom kolektiva, da si ta dan rezervirajo za ogled srečanja.

Vse te proslave in tudi srečanja bodo obeležena s 55. letom delovanja Tovarne verig Lesce. Prav tako bodo vse proslave in obletnice ter srečanja toliko bolj svečana, ker letos praznujemo vrsto jubilejev, ki so pomembni za našo celotno jugoslovansko skupnost, saj praznujemo visok jubilej — 85. rojstni dan Maršala Tita. Pri tem mu želimo še veliko zdravih let in da bi bil še dolgo med nami. Prav tako praznujemo 40 let njegovega uspešnega vodenja KPJ. Praznujemo tudi 40 let ustanovitve KPS. Na vseh proslavah in prireditvah bomo poudarjali pomen teh zgodovinskih dogodkov.

Iz SOZD Slovenskih železarn

Janez Smole, ing.

Delavski svet SOZD Slovenske železarne je na svoji zadnji seji 9. 2. v Ravnah sprejel letni gospodarski načrt sestavljene organizacije. Sestavine tega gospodarskega načrta so:

— količinski in vrednostni plan kot sestavek planov delovnih organizacij Slovenskih železarn;

— načrt skupnih služb (s predračunom in programi dela posameznih sektorjev za 1. 1977);

— načrt trgovinske dejavnosti SŽ;

— načrt interne banke;

— načrt raziskovalnega dela metalurškega instituta za področje metalurgije in livarstva.

V središču pozornosti vseh razprav o gospodarskem načrtu je bila interna banka. V načrtu interne banke je predvideno precej dosledno uveljavljanje dohodkovnih odnosov, ki jih je po zakonu o združenem delu treba uresničiti že v letošnjem letu.

Z letošnjim načrtom interna banka svojo dejavnost razširja. Interna banka je bila doslej pretežno usmerjena v zagotavljanje sredstev za poslov-

ne aktivnosti, ki se izvajajo na ravni sestavljene organizacije, in v ohranjanju likvidnosti vseh delovnih organizacij SŽ. Interna banka pa bo v letošnjem letu svojo dejavnost močno razširila tudi na področje investicijske dejavnosti.

Pri koriščenju združenih sredstev v interni banki za investicije je skladno z zakonom ukinjen teko imenovani kreditni odnos.

Načrt za leto 1977 določa načelne pogoje, po katerih bo interna banka sodelovala pri investicijah v delovne organizacije Slovenskih železarn. Med temi pogoji sta tudi revalorizacija naloženih sredstev in udeležba pri delitvi skupnega dohodka (ki je v fiksnem znesku dogovorjena vnaprej) in udeležba, ki je odvisna od akumulacije, ki jo investicija prinaša.

To sta ti dve novosti, ki izhajata iz zakona o združenem delu.

Tako se uveljavlja dohodkovni odnos. Cilj tega je boljše gospodarjenje. Ukinjene so obresti. V naši družbi namreč ocenjujemo, da je kreditni odnos preživela oblika.

Kaj te novosti pomenijo za sestavljeno organizacijo?

Prav gotovo je to dolgoročno in lahko rečemo tudi revolucionarna usmeritev interne banke, ki pomeni bistveno okrepitev povezave znotraj SŽ na podlagi dohodkovne soodvisnosti. Tako oceno je dal tudi upravni svet SŽ, ki je posredoval predlog načrta delavskemu svetu v obravnavo in sklepanje.

In kaj to pomeni za delovne organizacije, ki so v SŽ?

Takrat, ko delovne organizacije preko interne banke vlagajo sredstva v investicije druge delovne organizacije, pomeni to garancijo, da bodo vložena sredstva ohranjala svojo vrednost. Vsaka vložena sredstva tudi morajo prinašati novo vrednost, sicer jih ne bo nihče združeval, ampak jih bo sam vlagal tja, kjer bodo bolj smotrno naložena.

Za delovne organizacije, ki bodo sredstva interne banke koristile pri financiranju investicij, pa so to težji pogoji. Kajti kreditni odnos je omogočal izkoriščanje inflacije. Delovne organizacije bodo mo-

rale investicije pripravljati mnogo bolj skrbno. Zlasti pa bodo morale še bolj skrbeti za

učinkovitost investicij. To pa je končno tudi eden od smotrov dobrega gospodarjenja.

Konferenca o ZSMS

Marjan Puhar

V januarju 1977 je bila v prostorih družbenega centra volilno-programska konferenca OO ZSMS Tovarna verig Lesce in industrijske opreme. Konferenca so se udeležili delegati in OO ZSMS ter staro in novo predsedstvo konferenice, glavni direktor, sekretar sveta ZK in predsednik K OO sindikata.

Delo konference je potekalo po predvidenem dnevnem redu. Najprej je konferenco pozdravil tov. Krivec Milan, dosedanji predsednik K OO ZSMS Tovarne verig in industrijske opreme. (Letno poročilo bo podano v prihodnji številki glasila).

V nadaljevanju je bilo podano poročilo o delovanju Komisije za idejnopolično delo in družbenoekonomske odnose pri K OO ZSMS Tovarne verig in industrijske opreme, ki ga je podal član te komisije tov. Koman Mitja, dipl. ing.

Kot gost je konferenco pozdravil glavni direktor naše delovne organizacije tov. Golc Vinko, dipl. ing. in v kratkih besedah orisal gospodarski položaj delovne organizacije. Poleg tega je omenil tudi stanovanjsko problematiko, ki je v TVL dokaj dobro rešena. Prav tako ugotavlja, da je v DO zaposlenih veliko mladih ljudi, ki potrebujejo stanovanja. Zato bo potrebno v prihodje še povečati gradnjo stanovanj.

V nadaljevanju je konferenco v imenu sveta ZK pozdravil sekretar sveta tov. Silič Vladimir. Izrekel je priznanje mladincem, ki so v preteklem mandatnem obdobju prispevali svoj delež k delu mladinske organizacije in vsem tistim, ki so kot mladinci sodelovali tudi pri delu drugih organizacij in društvih. Nadalje je poudaril, da je mladinska organizacija tista osnovna celica, od koder izvirajo kadri, ki bodo v prihodnosti prevzemali najodgovornejše funkcije v organih samoupravljanja: ZK, sindikatu in drugod. Zato je treba oblike delovanja in usposabljanja mladine za naloge, ki jih čakajo v bodoče, narediti privlačne, to pomeni, organizirati tako, da bodo pritegnile čim več članstva osnovnih organizacij. Na koncu je zaželel uspešno delo in sodelovanje v obdobju, ki je pred nami.

Prav tako je konferenco pozdravil predsednik K OO sindikata tov. Hozjan Jože. Omenil je, da je mladina premalo vključena v samoupravnih organih in da se mora v bodoče to spremeniti. Mladino je potrebno na to pripravljati na seminarjih, ker se iz mladinskih vrst črpajo kadri za samoupravne organe. Poudaril je, da bo v letu 1977 tudi več proslav, pri katerih naj se angažira tudi mladinska organizacija.

Na konferenci je bilo razrešeno dosedanje predsedstvo, ter izvoljeno novo. V novem predsedstvu K OO ZSMS Veriga, ki je bilo soglasno izvoljeno za mandatno dobo 2 let, so:

Puhar Marjan, predsednik
Krivec Milan, podpredsednik

Cvetko Marinka, sekretar
Požgaj Danica, blagajnik
Srna Nevenka, zapisnikar

Predsedniki OO ZSMS:
Bagi Tomo, kovačnica
Primožič Drago, verigarna
Habjan Janez, vijakarna
Pogorevc Josip, sidrne verige

Pušnik Dušan, skupne službe

Pirc Anton, vzdrževanje
Ličar Božo, orodjarna
Šušteršič Slavko, TIO

Predsedniki komisij:
Stojc Drago, za LO in DS
Pogačar Božidar, za šport
Pejič Jure, za IPD in DEO
Ličar Božo, za kulturo

Logar Nataša, za kadrovska vprašanja in informacije

Poleg predsedstva K OO ZSMS Veriga so bili še izvoljeni delegati za Svet ZSM SŽ, OK ZSM Radovljica, AMD pri OK ZSM Radovljica ter za KS ZSM Lesce.

— Delegati za Svet ZSMS SŽ:

1. Koman Mitja
2. Krivec Milan
3. Puhar Marjan

Tov. Koman Mitja je predlagan za predsednika Sveta ZSMS SŽ.

— Delegat za OK ZSMS Radovljica

1. Pušnik Dušan

— Delegat za AMD

1. Železnjak Dušan

— Delegat za KS ZSMS Lesce

1. Puhar Marjan

Predsedstvo KOO ZSMS Veriga poziva vse mladince, zaposlene v delovni organizaciji, naj se vključujejo v delo svojih osnovnih organizacij

ter s svojo dejavnostjo pomagajo reševati probleme mladine, ki se zaradi nedejavnosti kopičijo in večajo.

Zavedati se namreč moramo, da je OO ZSMS na sploh sestavni del samoupravljanja in samoupravnega sistema v naši družbi skupno z ZK in sindikalno organizacijo. Zato moramo svojo politično vlogo in naloge izvajati dosledno, kajti le tako bomo lahko uresničili vlogo, ki nam jo nalaga Zakon o združenem delu in bomo pripravljeni in enotni v boju za napredek naše socialistične družbe.

KADROVSKE VESTI (JANUAR)

NOVOSPREJETI:

EOS: Novak Ana

TOZD Vijakarna: Ličar Alojz, Poljanc Pavel, Potočnik Bojan

TOZD Verigarna: Sokač Stjepan

TOZD Vzdrževanje: Eržen Gabrijel

TOZD Sidrne verige: Pivar Alojz

ODŠLI:

TOZD Verigarna: Urevc Bogdan

TOZD Vzdrževanje: Kejžar Marjan

POROČILI SO SE:

Žigmund Nada — komerc. sektor

RODILI SO SE:

Horvat Magdi iz tehničnega sektorja, hči Tanja

Habjan Vinku iz TOZD Orodjarna, hči Mateja

Iz kadrovskega oddelka

Ustanovljen krajevni svet ZSMS Lesce

21. januarja 1977 je bila v prostorih OO ZSMS Lesce ustanovna konferenca Krajevnega Sveta ZSMS Lesce, ki so ga na pobudo OO ZSMS Lesce ustanovile še mladinske organizacije iz Tovarne verig in industrijske opreme. Žito Ljubljana — TOZD Triglav in TOZD Gorenjka, trgovsko podjetje Murka, Merkur — Kovina Lesce in mladi iz Osnovne šole F. S. Finžgar, Lesce.

Sedež krajevnega sveta ZSMS bo v prostorih osnov-

ne organizacije ZSMS Lesce, njegova naloga pa je, da bo usklajeval delo vseh osnovnih organizacij ZSMS v Lescah, predvsem pa pri idejnopolitičnem usposabljanju, pri delovnih in drugih akcijah v povezavi z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v kraju.

7. februarja je bila prva skupna akcija krajevnega sveta ZSMS. Skupaj so počastili slovenski kulturni praznik 8. februar z recitalom Prešerno-

vih pesmi v mladinskem klubu v Lescah, ki ga je poleg vaške mladinske organizacije pripravila tudi OO ZSMS iz Murke. Žal osnovnošolci s svojo točko niso sodelovali.

Mladi nameravajo sodelovati še na športnem področju, dogovorili pa so se tudi o obiskih mladih v delovnih organizacijah, to je v Žitu, TOZD Triglav ter tovarni verig in industrijske opreme.

EM

Delitev po delu

Franc Hanžič, ing.

Zakon o združenem delu bo odločilno vplival na oblikovanje meril za delitev OD po rezultatih dela. Pravna merila bodo naloga strokovno političnih delavcev. V sedanjih oblikah meril gre pogostokrat po načelu uravnilovke. Delavcem se zdi, kot da gre za obliko priganjanja k delu in za obliko oblasti nad njimi ter njihovo razlaščenje. Sedanja družbena akcija ne sme iti po tej poti.

Pomemben vzrok je odpor tistih, ki jim je ljubše, da ne delajo in da dobivajo več ali manj enak dohodek kot tisti, ki so dobri delavci. Pogostokrat se dogaja, da se zaradi nepravilne delitve pridne delavke prekvalificira v nedelavce. Zaradi poslovnih težav temeljnih organizacij združenega dela še kaj rado prihaja do delitve na osnovi popolne pa tudi delne uravnilovke.

Takšna uravnilovka pa naravnost uničuje vsakršen odnos do dela in ljudem jemlje

iniciativo. Podoben negativni učinek povzročajo tudi premajhni razponi med preprostejšim in bolj zapletenim delom. Pri tem ne mislim na formalne kvalifikacije, pač pa na težavnost dela. Pri delitvi osebnih dohodkov bi morala biti poudarjena tudi stimulacija za boljše izkoriščanje strojev in drugih proizvodnih sredstev, kar bi vplivalo na dobro gospodarjenje. Dogaja se, da se temeljne organizacije združenega dela znajdejo v težkem položaju, vendar ni nobene akcije za ukrepe, pač pa se poslužujejo enostavnih rešitev v obliki zajamčenega osebnega dohodka. To pa je zavora, ki neugodno vpliva na iniciativo nosilcev združenega dela, saj ni interesa za pridobitev dohodka.

Neposredni proizvajalci se morajo zavedati odgovornosti do družbene dobrine in takoj ukrepati, če temeljna organizacija združenega dela zaide v poslovne težave.

Matelič Ivan

— 50-letnik

— upokojen

Matelič Ivan se je rodil 4. 2. 1927 v Livku na Tolminskem, kjer je preživel tudi zgodnjo mladost. Kot mladenič se je vključil v NOV. Po

osvoboditvi je bil do 1949. leta zaposlen pri Gozdnem gospodarstvu Bled, od leta 1950 do 1970 v železarni Jesenice, od takrat dalje pa je delal v našem podjetju kot žebjar v TOZD Vijakarna.

Na delovnem mestu je bil vseskozi marljiv in vesten delavec. Najbolje se je počutil med svojimi vrstniki in prijatelji iz NOV. Vseskozi je aktivno spremljal dogajanja v naši družbi.

Ob njegovi upokojitvi in 50-letnici mu želi še mnogo srečnih in zdravih let v krogu družine, za njegov delovni prispevek pa še enkrat hvala.

Sodelavci
TOZD Vijakarna

Raziskovalna dejavnost in proizvodnja

Janez Smole, ing.

Tako kot vse družbene dejavnosti, je tudi raziskovanje doživelo mnogo vsebinskih in organizacijskih sprememb. Ustanovljene so raziskovalne samoupravne interesne skupnosti (občinske in republiške). Preko njih opravljamo svobodno menjavo.

Samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega plana, ki ga bodo temeljne organizacije z raziskovalno skupnostjo sklepale še v prvi polovici letošnjega leta, opredeljuje raziskovalni proces kot enega od osrednjih razvojnih dejavnikov združenega dela. Torej, raziskovalne ustanove bodo opravljale tiste raziskovalne naloge, ki so proizvodnji

in drugim družbenim dejavnostim najbolj koristne.

Če je temu tako, je vsekakor potrebna tudi iniciativa temeljnih organizacij. Same raziskovalne ustanove prav gotovo ne bodo ugotovile, katere naloge bi bilo potrebno in koristno najprej rešiti.

Za svobodno menjavo dela z raziskovalno skupnostjo naše temeljne organizacije niso dovolj pripravljene. Ni dovolj, če temeljito predelamo predlog sporazuma. Opredeljene moramo imeti tudi naše potrebe. Te pa verjetno niso majhne. Zavedati se tudi moramo, da vrste tehnoloških in tehničnih problemov ne moremo rešiti sami, ker nimamo pogojev

(zlasti opreme, včasih pa tudi kadrov). Če ne bomo bolj iniciativni, se nam denar vložen v raziskovalno skupnost ne bo vračal, ampak ga bodo izkoristili drugi. Zato bi morala vsaka temeljna organizacija srednjeročno ali letno načrtovati raziskovalne naloge in predvideti sredstva, da lahko sofinansira tako nalogo, če je to potrebno.

Do zdaj imamo dokaj dobro razvito sodelovanje z zavodom za varjenje in Metalurškim inštitutom (ki je v sklopu SZ).

Strokovnjaki zavoda za varjenje so skupaj z našimi že rešili eno nalogo: Popravilo sidrskih verig z elektroobločnim varjenjem. Naloga je šla v verifikacijo pomorskim registrom. Z rešitvami te naloge bomo prihranili na materialu in zmanjšali čase popravila teh verig. V izdelavi pa je druga naloga — navarjanje bakrenih elektrod, tudi ta v sodelovanju naših in zavodovih strokovnjakov.

V programu raziskovalnega dela Metalurškega inštituta za leto 1977 so tri naloge za nas in druge predelovalce žice v Slovenskih železarnah.

To je že pomemben obseg in napredek, verjetno pa še vedno premalo glede na vrsto vprašanj, ki jih v proizvodnji lahko in moramo rešiti. Če bomo razvojne naloge planirali, bomo prav gotovo spoznali, da je teh potreb mnogo več.

Zelo koristno je sodelovanje naših strokovnjakov v teh raziskavah. Po eni strani se to šteje kot sofinanciranje naloge, po drugi pa je za vsakega strokovnjaka to dobro strokovno izpopolnjevanje. Tvorijo pa tudi pomembno vez med teorijo in prakso.

Zaradi vseh teh razlogov bi kazalo našo raziskovalno dejavnost v tej smeri močno razširiti.

ČLANKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO

SPREJEMAMO DO 18. 3. 1977

Gibanje kadrov v lanskem letu

Franc Čop

V letih 1975 in 1976 beležimo precej manjšo fluktuacijo delovne sile kot v prejšnjih 5 letih. V letih 1973, 1974 je DO zapustilo obrakrat okoli 170 delavcev, približno toliko pa jih je bilo tudi sprejetih. V zadnjih letih pa je fluktuacija precej nižja, saj beležimo lani le 86 prenehanj delovnih razmerij in 98 na novo sklenjenih delovnih razmerij.

Fluktuacijo kadrov v lanskem letu po KV-strukturi kaže ta spodnja tabela:

upoštevanju nujne fluktuacije orlivi katrov ni zaskrbljujoč. Iz tabele, ki prikazuje spremembo, lahko razberemo, da je šlo predvsem za pokrivanje izpraznjenih delovnih mest, saj se celotni delež zaposlenih ni bistveno menjal.

V celoti vzeto je fluktuacija zelo nizka. Vzrok tako nizke fluktuacije pa ni v toliki meri v boljših razmerah v naši DO, pač pa v stanju na trgu delovne sile, kjer je začelo primanjkovati prostih delovnih

Poročilo o nesrečah za leto 1976

Vitimir Rems, var. ing.

Običajno prikazujemo v letnem poročilu število poškodb, obolenj, odsotnost z dela zaradi nesreče, pa tudi potrebne organizacijske, pravne, zdravstvene, tehnične, izobraževalne ukrepe, s katerimi varujemo delavce pred poškodbami in zdravstvenimi okvarami.

V naši OZD imamo trenutno 6 TOZD, kar pomeni, da bi praviloma morali za vsako posamezno TOZD sestavljati ustrezno poročilo, ki bi bilo pomemben dokument o napo-

rih varstva pri delu v preteklem in prihodnjem obdobju. V prihodnje naj bi bila poročila varstva pri delu pregled in ocena skupnega dela predvsem vodij TOZD oziroma njenih pooblaščenih strokovnih delavcev za varstvo pri delu, vodij strokovnih služb z vodjem službe varstva pri delu.

Ker so varstveni ukrepi in normativi neločljiv element tehnološkega oziroma produkcijskega procesa, letno poročilo o varstvu pri delu ne sme

biti ločeno od gospodarskega načrta in mora v vsakem takšnem načrtu izstopati tudi zagotovitev varstva pri delu. Vključevanje letnega varstvenega poročila v gospodarski načrt pa ima tudi velik psihološki pomen za razvijanje in utrjevanje varstva pri delu. V nasprotnem primeru pa se lahko zgodi, da imajo bralci tega poročila občutek, da je gospodarski načrt eno, načrt varstva pri delu pa nekaj posebnega drugega.

(Nadaljevanje na 5. strani)

SPREJEM:

TOZD	NK	PK	KV	SŠ	VIŠ.	VIS.	Skupaj
Kovačnica		18	4				22
Orodjarna		2	7	2			11
Vzdrževanje		1	10				11
Verigarna		14	1				15
Vijakarna		9	2				11
Sidrne verige		7	5	1			13
Skupne službe	2	2	2	4	2	3	15
DO	2	53	31	7	2	3	98

PRENEHANJE DEL. RAZMERJA

TOZD	NK	PK	KV	SŠ	VIŠ.	VIS.	Skupaj
Kovačnica		12	4				16
Orodjarna		2	5	1			8
Vzdrževanje	1		14	1			16
Verigarna	2	1	2				11
Vijakarna		14	3				17
Sidrne verige		7	1	1			9
Skupne službe	2	2	2	1	2		9
DO	5	44	31	4	2		86

Iz razpredelnic vidimo, da je bilo sprejetih 12 delavcev več, kot jih je DO zapustilo. Natančnejši pregled nam pokaže, da je DO zapustilo 40 delavcev zaradi »nujne fluktuacije«:

- 20 delavcev je odšlo v JLA,
 - 10 je bilo invalidsko upokojenih,
 - 5 starostno upokojenih,
 - 5 sodelavcev pa je umrlo.
- Tako je dejansko fluktuiralo le še 46 delavcev, kar znaša 3,5 %. Tudi po KV strukturi ob

mest, saj se je ekstenzivnost proizvodnje umirila, vendar spet ne zaradi njene intenzifikacije, pač pa zaradi upada konjunktura.

Ob tem želimo obvestiti sodelavce tudi o bolniških izostankih. Bolovali smo 13.862 dni, kar je toliko, da bi bilo lahko 52 delavcev skozi vse leto doma. Obširnejša analiza bolniških izostankov v zadnjih 5 letih bo opravljena v bližnji prihodnosti, ko bodo nekateri povzetki objavljeni tudi v našem glasilu.

goča sistematičen razvoj funkcije kot celote;

— delavci se lahko specializirajo, koristijo se produktivnejša specializirana delovna sredstva, delavci in delovna sredstva so zadostno izkoriščeni, na ta način so stroški nižji;

— delavci na poslih za posamezne funkcije delajo za posamezne TOZD, so delavno in strokovno vezani na TOZD, ter dobivajo od njih navodila za svoje delo;

— omogočen je sistematičen pregled nad vsemi posli v okviru določenega proizvoda, kar omogoča kvalitetno realizacijo proizvodnega procesa;

— laže se dosegajo postavljeni roki, obvladovanje stroškov v okviru proizvodov je učinkovitejše;

— omogočeno je kvalitetnejše povezovanje TOZD z DSSS, njihovo integrirano delo za enotno nastopanje kot DO;

— omogočeno je hitro spreminjanje učinkovitih odločitev, odločitve sprejema večje število delavcev, zato so kvalitetnejše itd.

Popolna čista matrična organizacijska struktura je tista, v kateri je odgovornost nosilcev nalog enaka od vodstva službe v DSSS do vodstva TOZD. Seveda je možnih več oblik matrične organizacijske strukture. Pri konkretnih primerih pa bomo izbrali tisto obliko, ki je glede na specifične pogoje dela najprimernejša.

Omenil sem, da se vpliv samo ocenjuje. Definirati je treba predvsem vplive za posamezna področja, kar pomeni, da je potrebno določiti vpliv do funkcijskih in produktivnih organizacijskih enot na področju strokovnosti, določanje predmetov dela, časovne izvedbe, disciplinske odgovornosti itd.

Tako bodo problemi z dvojno odgovornostjo zmanjšani, zmanjšani pa bodo tudi s pomikanjem dvojne odgovornosti na višji nivo.

Menim, da z matrično organizacijsko strukturo lahko rešimo vrsto problemov, ki se danes še vedno kažejo v odnosih med TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb. Na ta način lahko definiramo različne odgovornosti delavcev v DSSS, problem njihovega položaja v pogledu porazdelitve moči v DO, problem planiranja dela, problem tretiranja skupnih služb kot servisa ali koordinatorja in podobno.

izmed oblik matrične organizacijske strukture.

Matrična organizacijska struktura omogoča:

— delo v okviru ene funkcije za različne TOZD se realizira s skupnim konceptom, kar omo-

Matrična organizacijska struktura

Franc Hanžič, ing.

V produktivni strukturi so posamezne funkcije razdeljene po TOZD. Z razbitostjo teh funkcij ter z njihovo medsebojno organizacijsko izolacijo je seveda oteženo npr. sistematično izpopolnjevanje in razvoj — funkcije — v celoti.

Prav tako je vprašljiva specializacija delavcev v manjših organizacijskih enotah, kjer obseg dela zahteva splošne profile kadrov. Posamezni posli pa v nasprotju s tem postajajo obširni in zahtevajo specializirane delavce, njihova zasedenost pa je v razvitih oddelkih manj zadovoljiva in podobno. Torej ugotovimo, da čista produktivna organizacijska struktura v TOZD in nejša oblika dela niti za posamezno TOZD niti za DO kot celoto.

Racionalna struktura bo ena

	DO			
	Prodaja	Razvoj	Nabava	Računovodstvo itd.
TOZD vijakov	Prodaja za vijake	Razvoj za vijake	Nabava za vijake	Račun. posli za vijake
TOZD verig	Prodaja za verige	Razvoj za verige	Nabava za verige	Račun. posli za verige
TOZD kov. izdel.	Prodaja za odkovke	Razvoj za odkovke	Nabava za odkovke	Račun. posli za odkovke

KAKO USTAVA OPREDELJUJE SOLIDARNOST IN SOCIALISTIČNI HUMANIZEM?

Delavci v združenem delu se morajo v svoji samoupravni aktivnosti ravnati po načelih solidarnosti in socialističnega humanizma. Skladno z načeli vzajemnosti in solidarnosti skupaj in enakopravno skrbijo za nenehno izboljševanje življenjskih razmer delavcev in v ta namen izločajo sredstva ter jih združujejo v samoupravnih interesnih skupnostih. Solidarnost delavskega razreda se kaže tudi z izdvajanjem sredstev za skladnejši razvoj v regiji, republiki in federaciji.

Organizacije združenega dela in družbenopolitične skupnosti so dolžne v skladu z načeli vzajemnosti in solidarnosti skrbeti za gospodarsko in drugo pomoč organizacijam združenega dela, ki zaidejo v izjemne gospodarske težave, in ukrepati za njihovo sanacijo, kadar je to v skupnem interesu organizacij združenega dela oziroma v družbenem interesu. Na enak način se tudi združujejo sredstva za zaposlovanje, prekvalifikacijo in uveljavljanje drugih pridobljenih pravic delavcev, kadar zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov ni več potrebno, da bi delavci delali v dosedanji organizaciji združenega dela.

Po načelih solidarnosti se ravnamo tudi na vseh področjih socialnega zavarovanja (zdravstveno, invalidsko-pokojninsko) in drugih oblik socialne varnosti (otroško varstvo, študentska politika, rekreacija, stanovanjska vprašanja).

(Nadaljevanje s 4. strani)

Nesreče pri delu

	Število nesreč		Izgubljeni dnevi	
	1975	1976	1975	1976
Nesreče pri delu	71	72	1260	889
Nesreče na poti	6	13	50	452
Skupaj	77	85	1310	1241

Primerjava podatkov z letom 1975 kaže, da se je število nesreč zvečalo za 10,38 % in število izgubljenih dni zmanjšalo za 5,27 %.

Podatki po TOZD:

	Število nesreč	
	1975	1976
Skupne službe	4	6
TOZD Orodjarna	5	1
TOZD Vijakarna	8	9
TOZD Verigarna	19	13
TOZD Kovačnica	28	28
TOZD Sidrne verige	7	14
TOZD Vzdrževanje	6	14
Skupaj	77	85

V letu 1976 je poškodbe utrpelo 69 moških in 16 žensk.

Največ nesreč pri delu je bilo zaradi nepoznavanja nevarnosti in nepoučenosti, naglice pri delu in podcenjevanja

nevarnosti ter kršitve predpisov o varstvu pri delu.

Vzroki nastanka nesreč 1976

Nesmotrni, nezanesljivi način dela 33, kršitev predpisov

o varstvu pri delu, nepoznavanje nevarnosti, naglica pri delu in nediscipliniranost 14, slaba organizacija dela, pomanjkanje izkušenj 1 in ostalo 1.

Osebnih faktorov skupaj 67.

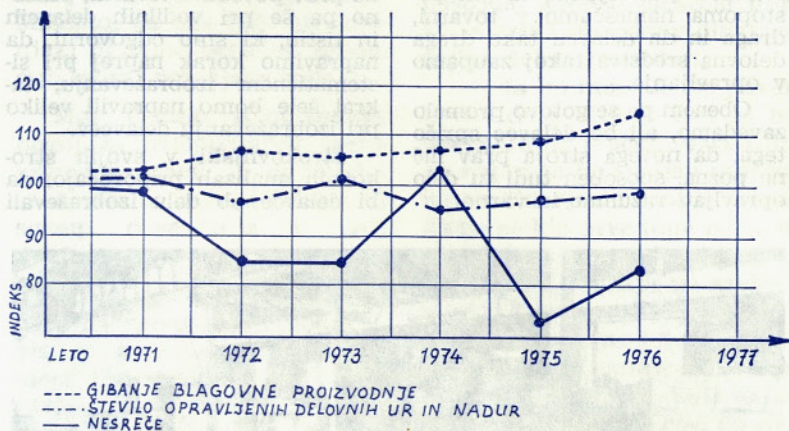
Faktor okolice 16 in ostalo neopredeljeno 2 — vse skupaj 85.

Sredstva in oprema za osebno varstvo

Predpisi o varstvu pri delu določajo, na katerih mestih in kakšno sredstvo in opremo je

treba uporabljati. Ugotovljeno je, da delavci nekatera sredstva in opremo pri delu odklanjajo, kot npr. švedsko vato za zaščito sluha, brezbarvna očala pri brušenju, zaščitno ruto, varnostni pas, ki ga delavci ne uporabljajo, ko delajo na višini.

Vodstvo TOZD, posebno pa tisti, ki vodijo in nadzorujejo delo svojih delavcev, bodo morali izvajati predpisano varstvo, ki je predvideno v normativu osebnih zaščitnih sredstev.

V letu 1976 je bilo za osebnih zaščitna sredstva porabljenih 585.531,00 din.

Poraba raznih rokavic v letu 1976 je naslednja:

TOZD Verigarna	1004
TOZD Vijakarna	185
TOZD Kovačnica	939
TOZD Vzdrževanje	305
TOZD Sidrne verige	1042
TOZD Orodjarna	92
Skupaj	3567

Če pogledamo diagram, bomo ugotovili, da je v vseh letih proizvodnja v rahlem porastu, nesreče pri delu pa so v letu 1974 in 1976 hitreje rastle, v ostalih letih pa so upadale. Ob tem presojanju lahko izoblikujemo stališče, da obseg proizvodnje odločilno ne vpliva na število nesreč. Vendar pa gibanje proizvodnje in gibanje števila nesreč skupaj dajeta osnovo za konstruktivnejše razmišljanje o učinkovitosti ukrepov varstva pri delu v naši OZD.

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Mirko Mulej

Še nekaj mesecev ali točno do 30. 5. morajo biti sklenjeni in podpisani samoupravni sporazumi posameznih samoupravnih interesnih skupnosti. Do tega časa pa ostanejo prispevne stopnje na ravni decembra 1976.

Prav je, da se pred razpravo o srednjeročnih planih in sprejemanju sporazumov dodobra pogovorimo in odločimo o sprejetju in potrditvi predlaganih prispevnih stopenj, kajti le samoupravljanci in ustvarjalci sredstev smo upravičeni o tem odločati.

V teh vrsticah naj bi bilo govora o samoupravni interesni skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter skupnosti starostnega zavarovanja kmetov.

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja (v nadaljnjem skupnost) je enotna za vso SR Slovenijo, zato se tudi dohodki zbirajo enotno in po enotni prispevni stopnji 12,5 % (od 1. 1. do 30. 3. po 11,8 % in od 1. 4. do 31. 12. 1976 po 12,7 %). Seveda srednjeročni plan 1976—1980 predvideva, da bi se stopnja nekoliko povišala, in sicer na 12,8 odstotka. Oglejmo si malo поблиže poslovanje skupnosti, zbiranje sredstev in seveda porazdelitev istih.

Kot glavni vir dohodkov so prispevki zavarovancev. V Sloveniji je 778.374 zavarovancev, ki si v skupnostih zagotavljajo socialno varnost in prispevajo sredstva za uresničitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, katerih so deležni in katerim pripadajo, tj. 201.232 upokojencev, kolikor jih je v Sloveniji (96.185 starostnih, 54.231 družinskih in 50.816 invalidskih).

Mnogokrat je krivična obsodba in negodovanje ob razpravi o določanju sredstev za skupnost, ne pomislimo pa na generacijo pred nami, ki so dale ogromne žrtve za dosego tako socialne varnosti, kot jo uživamo mi. Naša dolžnost je, da pridobljene pravice negujemo, da jih širimo — seveda z vlaganjem in večanjem materialnih dobrin. Nadalje je prispevek za nesreče pri delu in poklicne bolezni.

Osnova je osebni dohodek. Prispevek za zavarovalno dobo se povečuje.

Poseben prispevek iz dohodka — osnova je poslovni sklad.

Povračilo federacije in republike za pokrivanje delne pokojnine udeležencev NOV.

Za leto 1976 je bilo planirano 7.950.000 tisočakov dohodkov.

Dohodki skupnosti v % so: prispevek zavarovancev 73,5 %, za nesreče pri delu in poklicne bolezni 5,3 %, prispevek za zavarovanje s povečanjem 1,0 %, posebni prispevek iz dohodka 9,7 odst., povračilo federacije in republike 9,8 % in drugi dohodki 0,1 %.

Vsa ta zbrana sredstva, ki niso majhna, se še topla vračajo nazaj upravičencem. Mnogokrat je dotok sredstev počasnejši kot odtok, takrat je obvezno najeti kratkoročni kredit, seveda z visokimi obrestmi.

Izdatki so razdeljeni na: denarne dajatve, stroški rehabilitacije, razni prispevki in stroški izvajanja zavarovanja.

Denarne dajatve: invalidske pokojnine, invalidnine, dodatek za pomoč in postrežbo, varstveni dodatek invalidskim upokojencem, starostne pokojnine, varstveni dodatek starost. upokojencem, družinske pokojnine, varstveni dodatek družin. upokojencem, rekreacija za upokojence in nakazilo pokojnin v tujino.

Stroški rehabilitacije: Oskrbnine, začasno nadomestilo do nastopa na ustrezno mesto, nadomestilo zaradi manjšega osebne dohodka na drugem delovnem mestu, nadomestilo zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom, stroški poklicne rehabilitacije, v posebnih zavodih, stroški poklicne rehabilitacije otrok in povračilo potnih stroškov in dnevnic ter pregledi invalidske komisije.

Prispevki: Stanovanjski prispevek, prispevek za zdravstveno varstvo upokojencev, prispevek za otroški dodatek in neposredno otroško varstvo.

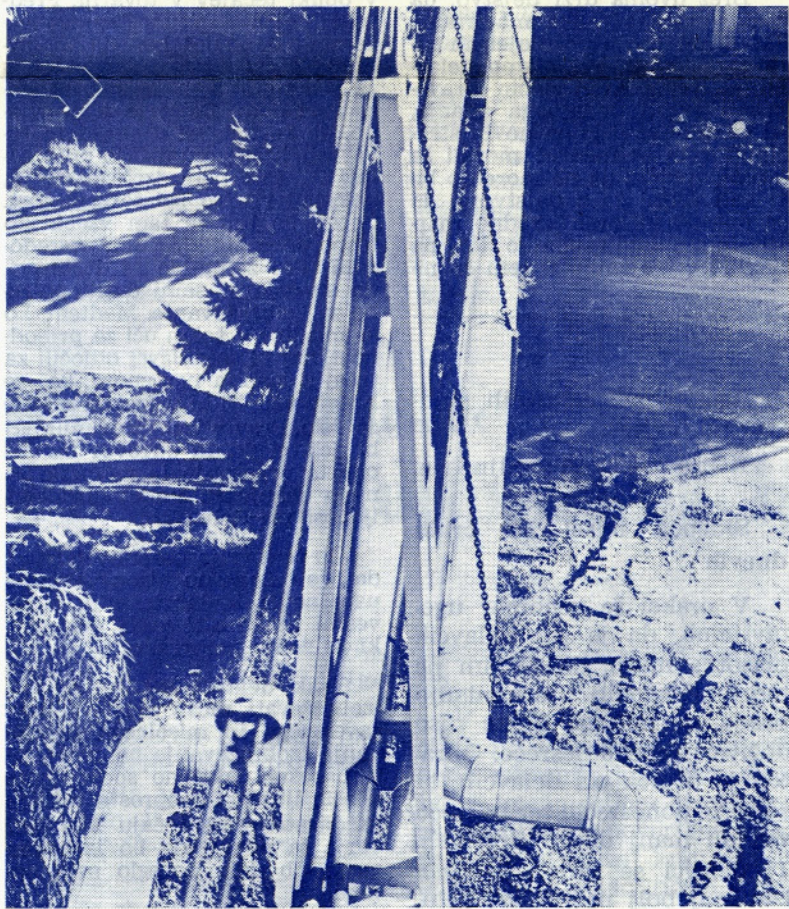
Stroški izvajanja: izdatki za opravljanje zadev iz pokojninskega zavarovanja, stroški denarne prometa, stroški samouprave, prispevki zvezi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, prispevki skupnosti socialnega varstva, obresti in provizije za kredite, stroški informacijske dejavnosti in drugi.

Poraba v %: denarne dajatve 83,8 %, rehabilitacija 2,6 %, prispevki 12,1 % in stroški izvajanja 1,5 %.

Iz teh podatkov, ki so uradni in katerim gre verjeti, je razvidno, da se vrne največji del zavarovancem, ravno tako se ostala sredstva vračajo v dobrodelne namene — za zdravje in dobro počutje potrebnim, le majhen odstotek je za delo — izvajanje. Iz vsega tega sledi, da delovni ljudje ne bomo imeli slabe vesti, ko bomo potrebovali srednjeročni načrt skupnosti.

Do konca leta 1978, ko se bo

iztekla prva mandatna doba delegatov, bo prišlo do nekaterih sprememb in dopolnitev v izvajanju republiškega zakona. Vse spremembe in dopolnila so strokovno obdelane v 12. številki »Vzajemnosti«, ki je priložena mesečno »Delavski enotnosti« in je glasilo skupnosti. Prav bi bilo, da vsak zavarovanec vsaj bežno preleti snov in bo zagotovo zasledil kaj, kar ga bo zanimalo in mu koristilo.

RAZSTAVA ROČNIH DEL

Bliža se 8. marec, naš praznik!

Verjetno se še spominjate prijetne lanskoletne proslave in uspešne razstave ročnih del. Želimo, da bi tudi letos lepo proslavili ta dan.

Če vam je v dolgih zimskih večerih uspelo izdelati kakšno ročno delo, pokažite ga na letošnji razstavi, ki bo 7. in 8. marca 1977 v sejni dvorani podjetja.

Izdelke prinesite, prosimo, v dvorani podjetja med 9.30 in 10. uro od 21. 2. 1977 dalje, ali pa oddajte za to zadolženi osebi v svoji TOZD.

K ogledu razstave vabimo vse člane kolektiva in upokojence, kakor tudi vaše svojce.

Odbor za proslavo dneva žena

Resni primeri nesreč nas opozarjajo

Vitimir Rems, varn. ing.

Pogostnost nesreč pri delu je zadnje čase v naši OZD vse večja, saj se je število resnih primerov nesreč v primerjavi z lanskim letom že v prvih dveh mesecih podvojilo.

Delovni dnevi 20. in 25. januar ter 6. februar so bili v Verigi boleči za tri delavce, njihove starše in družine. V teh usodnih dnevih so nekateri izmed poškodovanih postali trajni invalidi. Kako in zakaj so se zgodile tri resne nesreče pri delu, nam pove naslednji zapis:

Nesreča 20. januarja v TOZD Kovačnica

Zgodilo se je pri stiskanju surovcev za vrhne locnje na 75-tonski stiskalki. Delavec je vlagal surovce v orodje z roko, namesto da bi pri tem delu uporabljal klešče.

Delavec je dobil resnejšo poškodbo na kazalcu desne roke. Preiskava nesreče je še v teku in bo dokončen vzrok možno podati, ko bo ta zaključena.

Sklepna misel:

Nikdar neposredno s prsti rok v nevarno cono orodja!

Nesreča 25. januarja v TOZD Verigarna

Pri transportiranju verig v drgalne bobne z viličarjem so se viseče verige na vilicah zataknila med vodila viličarja.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Izobraževanje ob delu

Jernej Vovk

Med značilnimi pojavi naše dobe, ki neposredno vplivajo na izobraževanje delavcev ob delu, sta predvsem znanstveno-tehnična revolucija in težnja po demokratičnosti in humanosti medsebojnih odnosov med delavci, ki naj bi dosegli svoj vrh v samoupravni socialistični družbi. Tehnična znanost je torej prisotna tudi v tovarni, saj že postopoma vpliva, da se spreminjajo pogoji dela na mnogih delovnih mestih. Ta napredek pa istočasno že nakazuje vzroke in dolžnosti, zakaj je nujno potrebno organizirano izobraževanje delavcev ob delu. Zato mislim, da ni odveč osvetliti nekaj teh vzrokov in z nekaterimi smernicami nakazati tudi poti zakaj in kako smotrno je pristopiti k internemu izobraževanju delavcev ob delu.

Ako redno zasledujemo proizvodni proces dela na delovnih mestih ugotovljamo, da je mnogo delovnih mest, kjer so že spremenjena delovna sredstva. Tako mehanske stroje postopoma zamenjujejo avtomatizirani stroji, ki bodo v nadaljnjem razvoju tehnike avtomatično opravljali celotne proizvodne procese.

Zato se nujno postopoma menja predmet dela, obenem pa se mora zaporedje delovne operacije prilagoditi novemu postrojenju. Skratka — z eno besedo bi rekli, da živimo v dobi, ko tehnika postopoma nadomešča človeka.

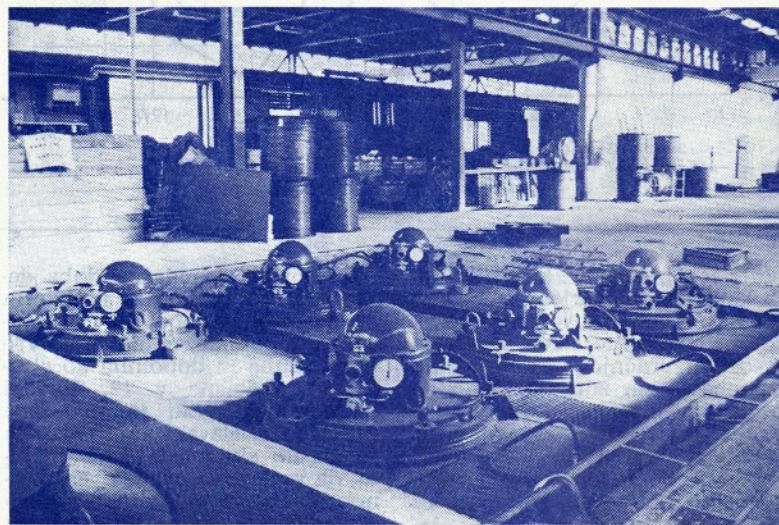
Kljub temu, da so spremenjeni pogoji dela, pa lahko ugotovljamo, da opravlja nadaljnje delo prav isti delavec, ki je opravljal delo že prej. Kjer je bilo delo bolj primitivno, je bilo vložena več fizičnega dela. V takšnih pogojih tudi ni obstajala potreba, zahteva ali težnja, da se mora delavec izobraževati ob delu.

Očitno je, da stojimo že v določenem razkoraku med novjšim strojem in znanjem delavcev, kjer smo brez dvoma prezrli, da bi morali vzporedno s spremenjenimi pogoji dela delavcem takoj nuditi nujno potrebno dodatno znanje. Razumljivo, da delavci v proizvodnji sami niso krivi za ta razkorak. Zato je vzrokov za sistematično in dobro pri-

pravljeno izobraževanje ob delu dovolj. Poleg tega nas sprejeti interni program izobraževanja obvezuje, da ga realiziramo. Tako bodo delavci v obliki čim bolj razumljivih predavanj dobili tisto potrebno dodatno teoretično znanje, ki ga zahtevajo novi pogoji dela. Nenehno bi morala na organiziran način v proizvodnjo poleg novejših strojev prodirati tudi proizvodna sila — to je nova znanja delovnih ljudi za delo.

Zavedati se moramo, da so sodobna postrojenja, ki jih postopoma nameščamo v tovarni, draga in da delavcu tako draga delovna sredstva takoj zaupamo v opravljanje.

Obenem pa se gotovo premalo zavedamo, ali bo delavec spričo tega, da novega stroja prav nič ne pozna, sposoben tudi tu delo opravljati razumno in varno.

Brez dvoma drži dejstvo, da lahko nastane velika materialna škoda pri novih postrojenjih tudi zaradi tega, ker nismo delavcu na organiziran način pravočasno nudili dodatnega znanja, ki ga zahteva delo na novih strojih. Vsi bi se namreč morali še kako zavedati, da ne moremo biti zadovoljni že z dejstvom, da je določen delavec izredno marljiv in mu zato zaupamo delo na novih postrojenjih. S tem še ni-

smo storili nič, če delavca za nove pogoje dela nismo organizirano pravočasno usposobili.

Marljivost in znanje sta dva ločena pojma. Poleg tega tudi vemo, da je vsako delo treba opravljati po tehnološkem postopku določeno tako, kot zahteva zmogljivost stroja in nič drugače. Prisotno mora biti torej dejstvo, da se mora delavce pri vseh gibih in fazah dela usposobiti in prilagoditi stroju, nikakor pa ne obratno. Ko bo to dejstvo prisotno prav povsod v tovarni, posebno pa še pri vodilnih delavcih in tistih, ki smo odgovorni, da napravimo korak naprej pri sistematičnem izobraževanju, takrat šele bomo napravili veliko pri izobraževanju delavcev.

Strokovnjaki v svojih strokovnih analizah priporočajo, da bi delavce ob delu izobraževali

v obliki tečajev v tovarni. Predvsem naj bi vsak delavec izobraževanja doživljal kot nujno življenjsko potrebo, kot smerokaz za razumno delo in napredovanje pri delu. Dalje je ugotovljeno, da so delavci v sosednjih tovarnah, kjer prednjačijo pred nami pri internem izobraževanju, pokazali visoko zainteresiranost. Tečajji so bili le tam vsebinsko tesno povezani z delom, posredovani tako zanimivo in dostopno, da so delavci sami čutili potrebo za izobraževanje. Medtem, ko se mladina v šolah uči za prihodnost, naj bi se delavci odločili za tečaj z jasnim namenom, kaj se hočejo naučiti in pridobiti znanje za delo. Prav v izobraževanju naj bi delavci dobili odgovor na vsa odprta vprašanja in navodila za novo znanje in boljše usposobljenost pri delu.

Ob tem velja omeniti dejstvo, da je sleherno izobraževanje uspešno le, kadar temelji na zavestni aktivnosti vseh delavcev, ki se želijo izobraževati.

Vsak delavec pa, ki se želi izobraževati, mora vedeti, da brez zavestnega in miselnega sodelovanja izobraževanje ne more biti uspešno. Aktivno sodelovanje učečih ljudi in preprosta razlaga predavatelja na tečaju šele ustvarja ta pogoj, da bo izobraževanje ob delu doseglo svoj namen.

Eden glavnih pogojev dostopnosti je tudi predavateljeva poljudnost, s katero se najbolj približa slušateljem. Ugotavljajo, da je poljudnost pot, po kateri se delavci med seboj spoznavajo pri delu in ob izobraževanju. Vzporedna povezava teorije s prakso pri izobraževanju delavcev pa ni samo didaktično smotrno, ampak delovno in življenjsko načelo. Zato je treba vsako novo teoretično znanje tudi povezovati z delom in dosežanimi izkušnjami in šele takrat sproti preizkušamo njegovo uporabno vrednost.

Zato mora vsak delavec gledati izobraževanje z vidika uporabnosti. V tem bo vsak delavec našel odgovor, kaj bo pridobil, če se zavestno odloči za kakršnokoli organizirano izobraževanje ob delu.

Ob 8. marcu

Spomin na vas, ne sme umreti

Bila je stara 18 let, ko se je zavedla, da jo kliče domovina. Odšla je v partizane, da bi se borila za svobodo. Postala je kuharica na kurirski karavli pod Stolom. Dobro je kuhala in kurirji so radi zahajali k njej na malice, saj so govorili, da je kuhala najboljše daleč na okrog. Nek kurir iz Žirovnice je večkrat prišel v Lovsko koč. Bil je sin prave slovenske grče in ni nikoli upognil hrbta zaradi težkega dela.

Ko so se nekega večera vsi zbrali, so se pogovarjali, kako bo takrat, takrat, ko bo prišla svoboda. Tedaj je nekdo potrkal na okno. Vsi so utihnili in prestrašeni poslušali šume. Njihov strah pa je bil povsem odveč. Le kurir je prišel povedati, da Nemci pripravljajo hajko. Takrat je bilo v koči devet partizanov. Obljubili so, da se bodo zjutraj umaknili iz koč. Ob 14. uri je slednjič zazvonila budilka. Dva kurirja sta se pripravila, da bosta odšla in še enkrat opozorila ostale, naj odidejo iz koč. Še enkrat so obljubili in kurirja sta odšla. Bila sta že daleč proč, ko sta zaslišala tri strele, čez nekaj časa še enega in potem sta zagledala še ogenj in to prav tam, prav na tistem mestu, kjer je prej stala Lovska koč. Bila sta nemočna in sta lahko le slutila, kaj se je zgodilo.

Drugi dan sta materi 18-letnega dekleta in fanta iz Žirovnice prejeli sporočila, da sta njena otroka zgorela v Lovski koči pod Stolom. Pripisana je bila še utemeljitev, ki se je glasila: »Zgorela je zato, ker je bila BANDIT. Smrt fašizmu!«

Mati ni mogla verjeti svojim očem. Odšla je, da bi videla, koliko je v tem resnice. Spoznala pa je, da je svoboda draga in bo potrebnih še mnogo žrtev. Vendar ni mogla verjeti, da je žrtev tudi njena hčer. Na pogorišču je našla le pepel in nekaj ožganih koščic. Vse koščice in pepel je dala v škatlico in zakopala globoko v trpečo zemljo.

Pol leta po tem dogodku je prvič lahko zaspala. Njene oči so bile izjokane in medle, roke izžete in zgarane, obraz nenaspan in žalosten. Jokala je, kar naprej je jokala, dokler ji ni zmanjkalo solz.

In potem se ji je nekoč sanjalo, da vidi svojo hčer, ki nosi težka vedra vode in se vsa sključena prizadeva, da bi vodo zllila v potok. Tedaj jo je vprašala, zakaj vse to počne. Ona pa ji je odgovorila: »Mama, o mama! To so tvoje solze in jaz jih moram nositi v potok, kjer so solze vseh trpečih mater in dokler boš ti jokala, bom jaz trpela! Mama! Ne joči več, prosim!«

Nikoli več ni jokala za hčerko razen, če jo je o tem kdo izpraševal.

Svoboda! Prišla je dolgo pričakovana svoboda!

Takrat so se le redki spomnili na žrtve. Mislili so le na jutri; preteklost so pozabili. Toda mati je odšla, izkopala škatlico in jo pokopala v Dragi. Tokrat se je proseče ozrla proti mogočnemu gradu Kamnu in rekla: »Pazi nanjo!«

Tam še danes varno počiva. Toda teh žrtev se spomnimo le ob 1. novembru ali ob večjih praznikih. Ampak naša dolžnost je, da mislimo nanje ves čas, ves ta čas, ko nam je tako lepo. Zavedati se moramo, da so za svobodo največ prispevali tisti, ki sadu svojega trpljenja ne morejo uživati.

To je resnična zgodba, ki mi jo je pripovedovala sestra dekleta, ki se je prav tako borila za lepši jutri. Po smrti sestre se je bala, da je ne bi doletela taka usoda, kot je sestro. Nihče ne ve, koliko strahu je prestala, kako je trpela in vso svojo mladost podarila domovini. Toda danes, nihče se je ne spomni. Podeljujejo se priznanja, toda nje ni še nihče nagradil za prestano trpljenje. Saj ne gre za denar, rada bi le priznanje, le majhno pozornost, da se ni borila zaman. Veliko je takih ljudi, veliko je mater, ki so izgubile svoje najdražje hčere, sinove, može, a se jih nihče, nihče nikoli več ne spomni.

K. M.

(Nadaljevanje s 5. strani)

Delavec je z roko posredoval, da bi odstranil oviro. S kolegom ali kako drugače je zadel ob ročico za hidravlično dviganje vilic viličarja. Vilice z verigami, težkimi 740 kg so po vsej verjetnosti sunkovito padle in pri tem je prečka na okviru dvigala ulovila delavcu levo roko.

Vse kaže, da je do nesreče prišlo zaradi poseganja z roko v nevarno cono stroja, zaradi nezavarovanega viličarja in nepredvidenega vklopa ročice za dviganje in spuščanje vilic viličarja.

Dokončnega zaključka o vzroku nesreče še ni mogoče podati, saj raziskava še ni zaključena.

Nesreča 6. februarja v TOZD Vzdrževanje

Delavca sta hotela po končanem delu dvigniti 75 kg težko kovaško nakovalo na lesono podlogo, ker jim je le-to zapiralo pot do garderobnih omarič. Pri dvigu je enemu delavcu nakovalo zdrsnilo z rok in se mu je koničasti del nakovala zapil v desno nogo.

Do nesreče je verjetno prišlo zaradi pretesnosti prostora

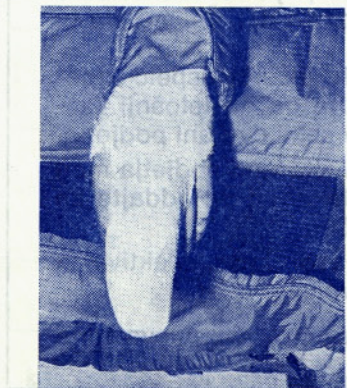
in neustreznih zaščitnih sredstev — čevljev.

Raziskava še ni zaključena.

Sklepna misel ob črnih dnevih

V praksi še venomer ugotavljamo, da je pri delavcih prisotna misel, da se jim ne more nič zgoditi. Tako mislijo predvsem delavci, ki še niso doživeli nobene nesreče. Obraten je učinek pri delavcih, ki so se že ponesrečili ter nesrečo več ali manj dobro preživeli. Ti delavci se zaradi grenkih izkušenj bolj pazijo pri delu. Navsezadnje pregovor pravi:

»Bolje je upoštevati varnost pri delu, kot se zdraviti. Prepozno je pač razmišljati o napakah pri delu v bolnicah.«

Samoupravljanje s temelji marksizma

Martin Horvat

Članek »Obveščenost, pogoj za uveljavljanje samoupravnih pravic in dolžnosti« je povzročil precej hude krvi.

Na omenjeni članek je bil napisan odgovor pod naslovom »Še o osveščenosti«. Ta odgovor se deli na dva dela:

Obveščanje in delegatski sistem pogoj za samoupravljanje in sprejemanje samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest.

Prvo se avtorjeve teze izpodbijajo v iztočnici. Nadalje se mu očita nepoznavanje osnov informacijskega procesa, nepoznavanje principov delegatskega sistema, pomanjkljivo etiko itd.

Obveščanje in delegatski sistem — pogoj za samoupravljanje ter pravice in dolžnosti je dobesedni povzetek iz gradiva »Samoupravljanje s temelji marksizma«, avtorja doktorja Ivana Kristana.

Avtorju se očita zgrešenost njegove teze, da nepismen delavec ne more biti dober upravljalca. V odgovoru je tudi dokazano ravno nasprotno.

Eden od teh nasprotnih dokazov je bila trditev, da se vajenec ne bo nikoli naučil obrti, če bo samo »gledal« mojstra in da je zaman delegatu vlivati informacije v glavo z lijakom. Odvisno je, kaj mu vlivamo v glavo.

Utemeljeno je, da v družbenopolitičnih vedah beseda večna resnica »aksiom« ne obstaja in je tudi ne uporabljamo. Ta beseda se uporablja v religiji. Spodbijanje družbenopolitičnih ved, kot je »Samoupravljanje s temelji marksizma«, je zelo pereče vprašanje. Mislimo, da nas naši strokovnjaki pravilno učijo in tolmačijo zgoraj omenjene vede.

Moj članek »Obveščanje, pogoj za uveljavljanje samoupravnih pravic in dolžnosti« se nanaša na celotni delegatski sistem obveščanja v naši družbi.

Drugi del odgovora se nanaša na sprejemanje sporazuma o sistemizaciji delovnih mest. Osvetlino si 2. čl. tega akta.

Osnova za sistemizacijo delovnih mest je vrsta in zahtevnost opravil, delovni in higijensko tehnični pogoji, organizacijska shema TOZD DS, skupnih služb in delovne organizacije ter »OPISI DELOVNIH MEST«. Komentar, kdo stresa žveplo in ogenj na nekoga, ki je napet najstil 1100 delavcev in kdo si prilašča monopol nad obveščanjem, ni potreben.

Vsako delovno mesto ima svoje obveznosti in odgovornosti. Zato je res prišel skrajni čas, da za svoje delo tudi odgovarjamo, da aktiviramo strokovnjake, ki bi ugotavljali nepravilnosti ter krivce poklicali tudi na zagovor. Samo na ta način bi uresničevali teze »Samoupravljanje s temelji marksizma«.

naložb. V splošne akte pa bomo vgradili ostreje zahteve po odgovornosti za neizpolnjevanje nalog, ki so bile zaupane od nosilcev združenega dela.

— Potrebno bo zaostri vprašanje delovne discipline in racionalizacijo delovnega časa v vseh sredinah. Prav tako je potrebno pripraviti program varčevanja na vseh področjih združenega dela in dejavnosti.

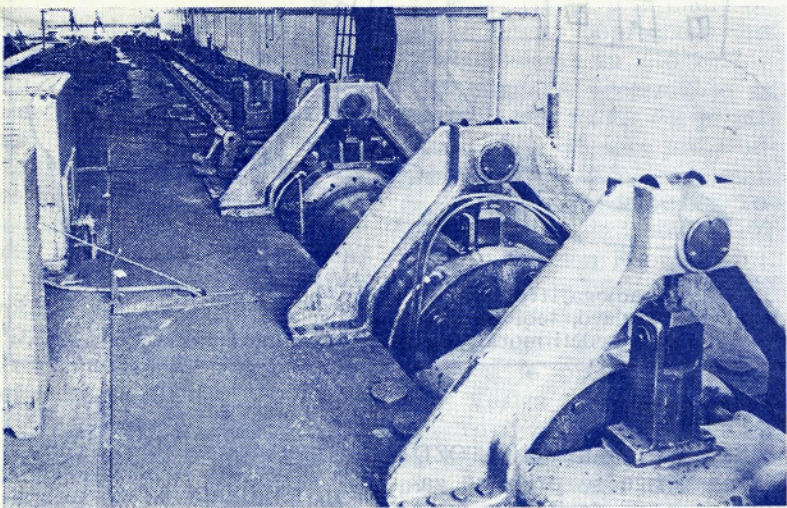
Na zadnji letni konferenci sindikalne organizacije je bilo izrečenih dosti ostrih kritik v zvezi s prepočasno graditvijo nove kovačnice. Prav gotovo je, da so neposredni proizva-

(Nadaljevanje s 6. strani)

Da bi kar najbolj organizirano pristopili k uresničevanju gospodarskega načrta, kakor tudi k uresničevanju večje vloge pri samoupravnih in dohodkovnih odnosih, smo pred kratkim na DS TOZD sprejeli poseben akcijski program.

Program obsega obširne in tudi dokaj zahtevne naloge, in sicer:

— Uvesti temeljitejši sistem materialne in moralne stimulacije za delo kot osnovni pogoj za kvalitetnejše sodelovanje delovnih ljudi v pridobivanju in delitvi dohodka in OD na osnovi rezultatov dela.

— Uvesti takšno načelo kadrovske politike, ki bi temeljila na preobrazbi sedanjega kadra. Potrebno bo uvesti naj-sodobnejše tehnologije in tehnike v proizvodne procese, s čimer je potrebno sedanji kader izpopolnjevati v strokovnem in družbenem znanju.

— Organizacijo in metode dela v TOZD je treba posodobiti. Morali se bomo truditi za modernizacijo tehnologije in opreme ter uveljaviti dosežke sodobnih tehnologij v prakso.

— Uvesti strogi nadzor za vse oblike nesmotrnega zaposlovanja, predvsem za neproizvodna delovna mesta.

Odgovorno in kvalitetno bomo morali uveljaviti kriterije investiranja na osnovi stabilizacijskih hotenj. Brezkompromisno bomo posegli v neuresničevanje investicijskih

jalcu upravičeno negodovali, saj se zavedamo, da se s takim ravnanjem vse bolj oddaljujemo od osnovnih ustavnih in samoupravnih načel, torej približati odgovornosti in odločanje o dohodku nosilcem združenega dela. Konkurenčna sposobnost je ena od bistvenih ekonomskih elementov vsake nove investicijske naložbe, zato se moramo zavedati odgovornosti za čimhitrejšo realizacijo zaupanih sredstev. Kovači se zavedamo, da je z znojem ustvarjeni dohodek treba kar najbolj racionalno razporediti in namensko koristiti za boljše pogoje dela in večji poslovni uspeh. Več desetletij je naš kovač upal, da tudi zanj prihaja čas, ko bo lahko svojo ustvarjalnost laže dosegel s sodobnejšimi sredstvi za delo, zato je razumljiva kritična ocena.

PRIPIS UREDNIŠTVA

Dialoge med posameznimi avtorji člankov ne bomo več objavljali v našem glasilu. Uredniški odbor meni, da bi bilo prav, da se avtorji člankov objavljenih v prejšnjih številkah in tega sestanejo (izven rednega delovnega časa) in razčistijo sporna vprašanja in pojme posameznih besed.

Tolmačimo in pišimo v preprosti slovenski besedi, da bomo razumeli za kaj gre, saj ima materin jezik bogato zakladnico besed in izrazov.

Dragoceni prostor v časopisu izkoriščamo za osveščanje članov kolektiva iz vseh področij samoupravljanja kakor tudi proizvodnega programa.

Ali veste?

— da ima več kot polovica naših delavcev, ali natančneje 595 (brez TIO) pri bankah ali raznih trgovskih podjetjih najeta posojila, katerih mesečni obrok odplačila skupno znaša okoli 42 (starih) milijonov dinarjev. Pravijo, da kdor odplačuje posojilo, dobro gospodari;

— da bo most, ki bo povezoval otok Krk s kopnim pri Kraljevici dolg 1310 metrov in bo slonel samo na enem vmesnem oporniku na otočku Marku. Predračunska vrednost mostu, preko katerega bo speljan tudi naftovod, znaša okoli 336 milijonov novih dinarjev. Gradnja mostu je v polnem teku in bodo prek njega stekle prve tone nafte marca 1978. Seveda bo most služil predvsem avtomobilskemu prometu;

— da v Omišlju na otoku Krku grade velik naftovodni terminal, katerega zmogljivost v končni fazi bo znašala 34 milijonov ton nafte na leto. Naftovod iz Omišlja prek novega mostu bo povezoval rafinerije v notranjosti Jugoslavije in bo dolg 735 km, povezan pa bo z naftovodi Madžarske in Čehoslovaške. Trasa za polaganje cevi na najbolj težavnem terenu od Omišlja do Delnic je že gotova;

— da smo v naši OZD v minulem letu porabili 3567 parov različnih zaščitnih rokavic;

— da naši delavci kaj radi iščejo pomoč v naši tovarniški ambulanti, saj to potrjuje podatek, da je bilo lani porabljenih 1556 tablet;

— da investicije zahodnoevropskih držav v Ameriki iz leta v leto naraščajo. Uradno je objavljeno, da so le-te v letu 1966 znašale 6,3 milijarde dolarjev in so se vsako leto večale, tako da so v letu 1975 dosegle 16,6 milijard dolarjev. Največjo udeležbo ima Velika Britanija, nato Nizozemska, Švica itd.;

— da se pripravlja za javno razpravo nov osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD, na podlagi katerega (ko bo ta sprejet) bomo morali sprejeti še razne pravilnike, sporazume in druge predpise. V pripravi so tudi spremembe in dopolnitve statutov TOZD in skupnih služb. Torej se nam letos in naslednje leto obeta pospešena dejavnost, ki pravzaprav traja že desetletja;

— da smo v Sloveniji pridelali lani 506.000 ton krompirja;

— da so se hranilne vloge prebivalstva v Sloveniji povečale do konca novembra 1976 kar za 41 % v primerjavi s preteklim letom. Pa naj še kdo reče, da preveč zapravljamo;

— da išče v Sloveniji 13.100 ljudi zaposlitev, od tega je 56 % žensk.

»Človek, delo, kultura«

Program kulturne akcije v letu 1977

Jošt Role

Aktiv komunistov — kulturnih delavcev radovljiške občine je sredi decembra sprejel obsežen program lani začete akcije v okviru tedna Komunistična pod geslom »Človek, delo, kultura«, ki ga bodo izvajali v letu 1977.

Zasnova programske usmeritve je vzeta iz ocen lanske letne akcije in samoupravne organiziranosti kulturne skupnosti ter programskih nalog kulturnih institucij, organizacij in društev v občini.

Osnovno vodilo letošnje akcije bo utrditev in kakovostno izboljšanje samoupravne organiziranosti vseh organov kulturne skupnosti, uveljavljanje vloge delegatov v delegacijah, konferencah delegacij in skupščine kulturne skupnosti pri posredovanju interesov in zahtev delovnih ljudi in občanov iz baze. Poseben poudarek bo tudi v tem letu na množični kulturi, zasledujoč načelo kvalitete, ne zgolj številčnosti, zlasti pa na idejno-

političnih in estetskih elementih.

V vseh delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih bodo okreplili kulturna žarišča z imenovanjem strokovno usposobljenih poverjenikov in poverjeništev za kulturo. V tem cilju bosta kulturna skupnost in ZKPO pripravili program načrtnega usposabljanja, v katere se bodo vključile tudi sindikalne organizacije.

Kulturna akcija za delovne kolektive mora zajeti vse oblike kulturne poustvarjalnosti na področju dramske, glasbene, likovne in literarne dejavnosti z organiziranjem gostovanj poklicnih in amaterskih skupin. Začeli bodo načrtno usmerjati tudi aktivnost mladinskih klubov, ki jim bosta nudila strokovno pomoč ZKPO in delavska univerza.

V vseh večjih delovnih organizacijah bodo ustanovili kottičke marksistične in družboslovne literature, v matični

knjižnici pa bodo obogatili knjižni fond in organizirali oddelke družbo-slovne-marksistične knjige, hkrati pa zagotovili ustrezno gradivo poljudno vojaškega čtiva in študijskega gradiva za področje ljudske obrambe.

Vse prireditve in akcije dramske, glasbeno-zborovske, likovne in literarne dejavnosti bodo v tem letu vsebinsko naravnane na jubilejno politično in kulturno manifestacijo ob 40-letnici prihoda na čelo KPJ tov. Tita in 40-letnico ustanovitve KP Slovenije. Okvirni program nakazuje zgolj globalno usmeritev kulture. Po razpravah, ki že potekajo v vseh osnovnih organizacijah ZK, kulturnih organizacijah, društvi in ustanovah pa bodo vsi nosilci nalog v januarju sprejeli lastne delovne programe, ki jih bodo v okviru akcije »Človek, delo, kultura« v letu 1977 organizirale na svojem območju.

**PROGRAM KINA RADOVLJICA
OD 3. 3. DO 31. 3. 1977**

AGENT 007 — KRVAVA MERI, ameriški barvni film, 3. 3. ob 20. uri.
UŽIVAJ ŽIVLJENJE JERRY, ameriški barvni zabavni film, 4. 3. in 9. 3. ob 20. uri, 6. 3. ob 16. uri, 13. 3. ob 10. uri.
OBRAČUN PRI O. K. KORALU, ameriški barvni vester film 5. 3. ob 18. uri, 6. 3. in 8. 3. ob 20. uri.
NEUSTRAŠNI WALDO PEPPER, ameriški barvni pustolovski film, 5. 3. in 7. 3. ob 20. uri, 6. 3. ob 18. uri.
V MILANU UBIJAJO V SOBOTO, italijanski barvni krim. film, 10. 3. ob 20. uri.
LJUBI ME, TODA OPRAVI DOBRO ..., italijanski barvni fantastični film, 11. 3. in 15. 3. ob 20. uri, 13. 3. ob 18. uri.
VRHOVI ZELENGORE, jugoslovanski barvni vojni film, 12. 3. in 14. 3. ob 20. uri, 13. 3. ob 16. uri; 20. 3. ob 10. uri ob uri.

CLOVEK IZ DOLINE, ameriški barv. vester film, 12. 3. ob 18. uri, 13. 3. in 16. 3. ob 20. uri.
PLAMEN NAD SMIRNOM, ameriški barvni film, 17. 3. ob 20. uri.
NASHVILLE, ameriški barvni film, 18. 3. in 22. 3. ob 20. uri, 20. 3. ob 15. uri
ZAGRIZI V NABOJ, ameriški barvni vester film, 20. 3. in 23. 3. ob 20. uri, 19. 3. ob 17.45.
PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV — I. del, francoski barvni pustolov. film, 19. 3. in 21. 3. ob 20. uri, 20. 3. ob 18. uri, 27. 3. ob 10. uri.
RDEČI OBLAK NAD RIATOM, ameriški barvni film, 24. 3. ob 20. uri.
KOCKARJI DRUGE VRSTE, italijanski barvni film, 25. 3. in 29. 3. ob 20. uri, 26. 3. ob 18. uri.
PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV — II. del., franc. barvni pustolovski film, 26. 3. in 28. 3. ob 20. uri, 27. 3. ob 18. uri, 3. 4. ob 10. uri.
MAČEK NA DIVJEM ZAHODU, japonski barvni risani film, 27. 3. ob 16. uri, 30. 3. ob 20. uri.

ZAHVALA

Ob tragični smrti moje sestre se iskreno zahvaljujem TOZD Sindrne verige za denarno pomoč in izrečeno sožalje.
 Lazarevič Cvijetin

Nagrade za križanko, objavljeno v št. 1/77 so dobili:

Prvo 150 din Vrečko Ljudmila — finančni sektor, drugo 100 din Torkar Tina — TOZD Vzdrževanje in tretjo 70 din Hrovat Majda — finančni sektor.

Godbeniki o svojem delu

Jože Avsenik

Prisluhnimo kratkemu poročilu o preteklem delu godbenikov DPD Svoboda Lesce in v nadaljevanju o razmišljanju in željah, težavah, ki spremljajo skoraj vsako podobno amatersko organizirano skupino.

Skoraj leto za letom se ponavljajo isti nastopi, samo z razliko, da so iz leta v leto vedno večje zahteve. Omenjene zahteve pa postanejo za godbenike neodložljive obveze. Tako godbeniki beležijo v letu 1972 36 nastopov, v letu 1973 41 nastopov, v letu 1974 49 nastopov in v letu 1975 57 nastopov. Godbeniki so nastopili v letu 1975 vsak teden, vendar moramo k temu prišteti še redne vaje, brez katerih si nastopa ne moremo zamisliti. Še večjo dejavnost beležijo godbeniki v letu 1976, kar 67-krat so morali obleči uniformo, ki pa je v sedmih letih že dotrajala.

Rednih vaj je bilo v zadnjem letu 80. To je skupno 147. Verjetno bi se dalo iz teh podatkov izračunati, kolikšen prispevek so godbeniki dali družbi, saj večino omenjenih nastopov zahtevajo prav družbeni činitelji. Godbenikom ni žal prostih dni, vendar taka dejavnost ni več hobi ali konjiček, kakor ga prenekateri zelo radi imenujejo. Zato bi bilo prav, da takim, ki toliko amatersko delajo, prisluhne-

mo in jim skušamo pomagati, kajti vsak godbenik ima v rokah zelo drag instrument ali žal po tolikih letih še vedno prenekateri za tako široko dejavnost uporablja svojega.

36 godbenikov deluje v družstvu. Redno vadijo, kajti ta zvrst glasbe po naravi zahteva samo vajo in še vajo. Ob četrtkih prvi pričenjajo takoj po drugi uri, ostali pa se pridružijo kasneje. Zavedajo se, da brez nenehnega učenja ni uspeha. Približno tako je torej delo leških godbenikov.

Izrečene želje na rednem občnem zboru so velike, vendar se ob širši pomoči lahko uresničijo. Največja potreba, ne več želja, so novi kroji za godbenike. Lahko izračunamo ali si vsaj zamislimo, koliko bi to stalo tako skupino. V pri-

nagradna križanka

NAGRADE:
 prva 150 DIN; druga 100 DIN; tretja 70 DIN

sestavila: V. HOZJAN	surovina za papir	tebanski vojskovođa	Klimatsko zdravilišče Črni Gori	slov. skladatelj in organist Gregor (1796 - 1863)	Iran	največja reka na Škotskem	vrtna hiša	Obrodavič Ilija	Švedska	sovraštvo, odpor
v glashi: navdušeno, ognjevito									Nemčija	
stapljati kovine v zlitine									mer. enota za najhne tlake	
Bag pri Arabih					tuja in naša črka			Titan		
otok v Jadranskem morju					grad oz. stolp v Londonu			Dušik		
testament						sluznično vnetje	največji živeči ptič		oznaka za radius	antično ime za Donavo
osebni zametek			zadnje predivo	erota moči					Indonezija	
priprava za nmerjenje jakosti kavčuka				kraj blizu Dravograda					Saud. Arabije	
znansstvenik ki preučuje naravo									Salzburg	
Amper		koniec polotoka	večerna pes. prireditve		železov oksid	izumrlo divje govedo			19. črka abecede	
	stil moderne zabav. glasbe						Emil Ludwig			Romunija
	primorski vzdevek						Vietnam			Zupančič Otton
Makarska			Tajska	zaporedni črki				Avstrija	tona	
el. generator izmeničnega toka				Španija						

rešitve sprejemamo do 7. marca 1977

hodnjih letih se bodo morale uresničiti želje po sodobnejših, boljših instrumentih, če bomo hoteli, da se 22-letna dejavnost nadaljuje.

Ob srečanjih z drugimi orkestri si godbeniki izmenjujejo mnenja o pogojih, v katerih delajo. Tedaj vedno znova ugotavljajo, da so leški godbeniki po vztrajnosti na prvem mestu, po nudenju ali upoštevanju najnujnejšega pa verjetno zadnji, kljub temu, da se s svojim trudom in znanjem lahko izravnajo z vsako tako amatersko skupino.

Za tekoče leto se godbeniki marljivo pripravljajo za področno tekmovanje, ki bo na Bledu. Nadalje bo v Lescah organizirano IV. srečanje pihalnih orkestrov Slovenskih železarn. Za udeležbo za take prireditve pa je nujna skupna priprava in godbeniki se tega zavedajo, zato tudi marljivo vadijo. Vsi za enega, eden za vse, kajti, če bi vsi hoteli igrati prvo violino, se nam ne bi nikoli posrečilo sestaviti orkestra.

ZAHVALE

Sindik. organizaciji TOZD Sindrne verige se prisrčno zahvaljujem za darilo ob moji 50. obletnici.

Anica Krajnc

Zahvaljujem se OOS Sidrne verige za knjižno darilo, ki mi ga je ob odhodu iz TOZD Sindrne verige podarila za doletno sodelovanje.

Antolin

Ob moji 50-letnici se zahvaljujem za pozornost in dragoceno darilo vsem sodelavcem TOZD vijakarne. Posebna zahvala pa sodelavkam pakovalnice za lepe želje in darilo.

Vsem skupaj pa želim še mnogo delovnih uspehov in osebne sreče.

Tončka Kapus

Ob smrti najinega očeta MALI JOŽETA se zahvaljujema sodelavcem iz verigarne za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Herčki Mali Marija in Prašiček Julka

Sodelavcem iz TOZD sindrne verige se najlepše zahvaljujem za darilo, osnovni organizaciji sindikata pa za priznanje ob moji upokojitvi. Želim vsem veliko delovnih uspehov in dobro zdravje.

Ljubo Trajstarevič

VERIGA je glasilo delovne organizacije Slovenske železarn — Tovarna verig Lesce. Ureja ga uredniški odbor: Niko Bulut — urednik, Jože Ješe — odgovorni urednik, Franc Ankerst in Marjana Kozamernik. Fotografska oprema: Miha Polda. Tisk: Tiskarna Ljubljana

Glasilo je po 7. točki 36. člena Zakona o obdavljenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, prosto plačila prometnega davka.